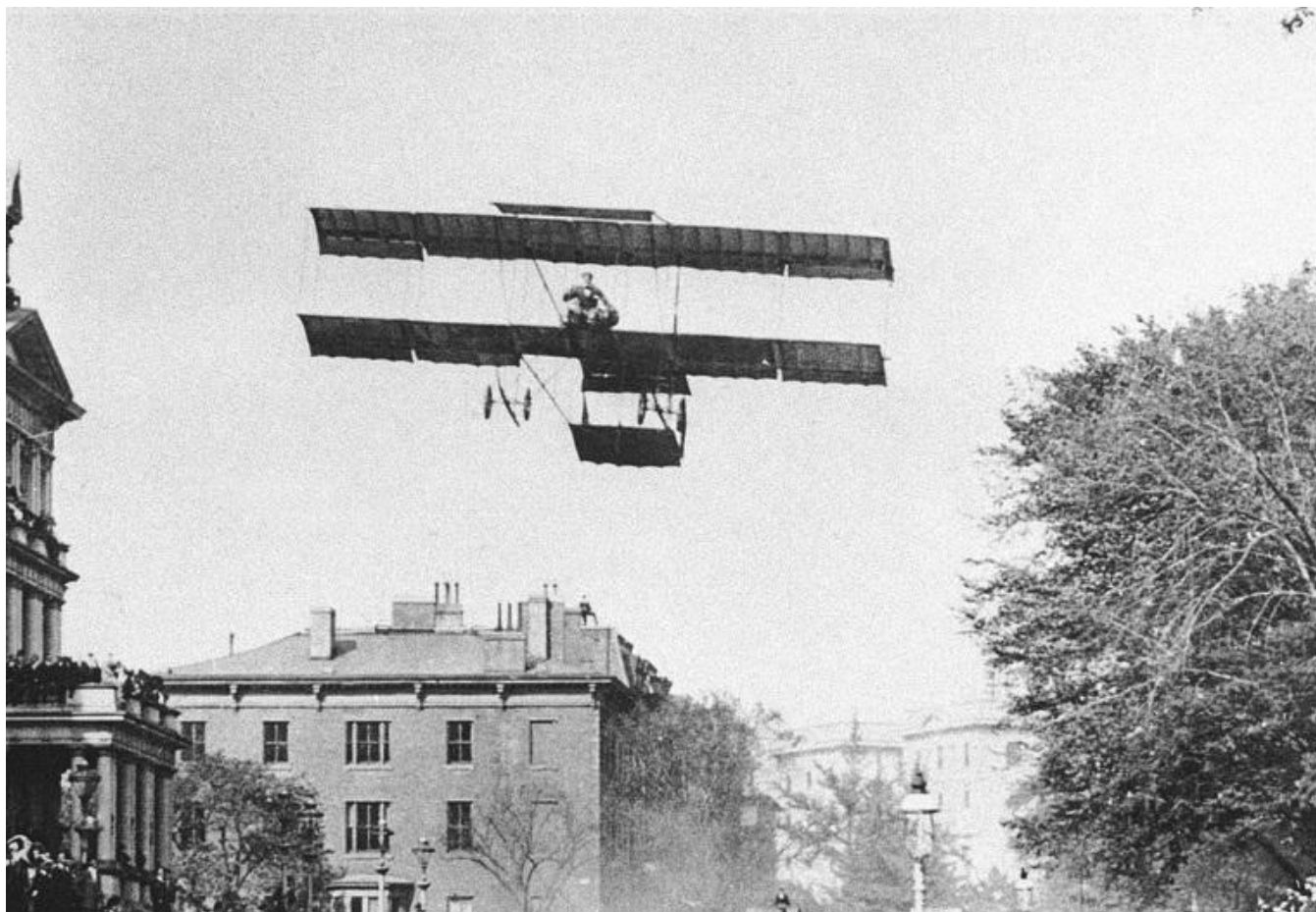

«Η συγκρότηση του πρώτου πολεμικού αεροπορικού στόλου στην Ελλάδα»

**Αθανάσιος Μπινιάρης, Ταξίαρχος(Ι) ε.α.,
Msc, Μέλος ΔΣ ΑΑΚΕ**

Η εκπαίδευση των πρώτων ελλήνων ιπταμένων με γαλλικά παιδαγωγικά πρότυπα

Μετά τη Γαλλία και τη Γερμανία, οι οποίες ίδρυσαν την Αεροπορική Υπηρεσία Στρατού, κατά τα έτη 1909 και 1910 αντιστοίχως, ακολούθησαν το παράδειγμά τους και άλλες Δυνάμεις.

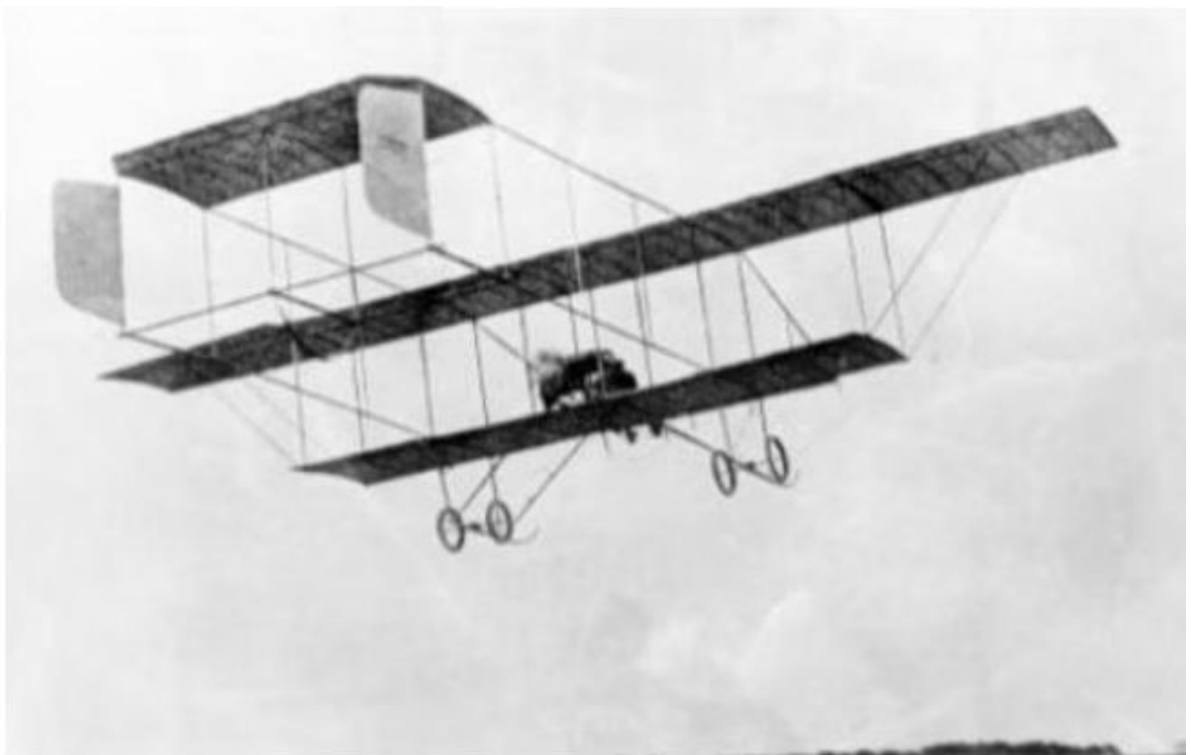
Η Ελλάδα, παρότι χώρα με περιορισμένο δημοσιονομικό χώρο, αντιλήφθηκε τάχιστα τη σημασία του αεροσκάφους ως σύγχρονου πολεμικού μέσου, για αυτό και υιοθέτησε την εισήγηση του επικεφαλής της γαλλικής οργανωτικής αποστολής, Στρατηγού Eydoux, ο οποίος έθεσε για πρώτη φορά θέματα εναέριας άμυνας της πατρίδας μας και εκπαίδευσης των Ελλήνων Ιπταμένων στο εξωτερικό. Υπό αυτό το ευρωπαϊκό αεροπορικό πρίσμα και με την παρουσία 13 έμπειρων Γάλλων Αξιωματικών στην Ελλάδα, ιδρύεται το 1911 και η Ελληνική Αεροπορική Υπηρεσία.

Η θεμελίωσή της βασίστηκε στα γαλλικά παιδαγωγικά πρότυπα, αφού η Γαλλία ήταν πρωτοπόρος στην αεροπορική τεχνολογία και στην εκπαίδευση εκείνη την εποχή. Διέθετε περίπου 200 αεροσκάφη, είχε ιδρύσει στρατηγικούς σταθμούς τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης, ενώ λειτουργούσε 3 Σχολές Αεροπορίας και τα πρώτα εργοστάσια κατασκευής αεροσκαφών στον κόσμο. Το Σώμα της Γαλλικής Αεροπορίας αριθμούσε σε προσωπικό δύναμη Ταξιαρχίας, στελεχωμένη από Αξιωματικούς, Υπαξιωματικούς και Οπλίτες.

Οι πρώτοι Έλληνες Ίκαροι, που επελέγησαν να αναχωρήσουν για τη Γαλλία τον Δεκέμβριο του 1911, ανάμεσα σε 60 ενθουσιώδεις Αξιωματικούς του Στρατού που υπέβαλαν αιτήσεις, ήταν οι «Υπολοχαγός Πυροβολικού Δημήτριος Καμπέρος», «Υπολοχαγός Μηχανικού Μιχαήλ Μουτούσης», «Ανθυπίλαρχος Χρήστος Αδαμίδης».

Τον Απρίλιο του 1912 ακολούθησαν οι «Υπολοχαγός Πυροβολικού Μάρκος Δράκος», «Υπολοχαγός Πεζικού Λουκάς Παπαλουκάς», «Ανθυπίλαρχος Πανούτσος Νοταράς». Η εκπαίδευση των 6 Ελλήνων υποψηφίων πιλότων έγινε στη γαλλική αεροπορική σχολή των αδελφών Farman, σε ένα αεροδρόμιο κοντά στο Παρίσι (Etampes), πάνω στα επικίνδυνα αεροσκάφη τύπου Henry Farman III, μικρής ιπποδύναμης, που δεν είχαν κανένα όργανο πτήσης, ενώ ήταν επιρρεπή στις ιδιοτροπίες του ανέμου. Η εκπαίδευση περιλάμβανε 2 ανεξάρτητους κύκλους εντατικών σπουδών.

Οι μαθητές, που περάτωναν τον πρώτο κύκλο (θεωρία και πτήσεις), αποκτούσαν «πολιτικό δίπλωμα», το οποίο συνιστούσε την αναγκαία προϋπόθεση για να προχωρήσουν στην απόκτηση «ανώτερου διπλώματος», που είχε αμιγώς στρατιωτικό χαρακτήρα. Ταυτόχρονα, παραγγέλθηκαν από το ελληνικό δημόσιο 4 αεροσκάφη ιδίου τύπου, αξίας 123.000 γαλλικών φράγκων. Έτσι ξεκίνησε στην Ελλάδα η συγκρότηση του πρώτου αεροπορικού στόλου, που τον αποτελούσαν τα 4 αεροσκάφη Henry Farman III, ονομαζόμενα επισήμως ως «Δαίδαλος», «Αετός», «Γυψ» και «Ιέραξ» (εικόνα 1).

Εικόνα 1: Αεροπλάνο τύπου Henry Farman III (διπλάνο), μονοκινητήριο (60 hp), διθέσιο. Είχε ρόλο αναγνωριστικό και ήταν το πρώτο πολεμικό αεροπλάνο της Ελλάδος. Τέθηκε σε υπηρεσία το 1912 και αποσύρθηκε το 1917

Επίσης, για τη δημιουργία του πρώτου τεχνικού πυρήνα, στάλθηκαν στη Γαλλία για εκπαίδευση σε τεχνικές ειδικότητες Υπαξιωματικοί του Στρατού, συνοδευόμενοι από έναν ανώτερο Τεχνικό Αξιωματικό, ώστε να μελετήσει την οργάνωση των αεροδρομίων και γενικά τα προβλήματα της Στρατιωτικής Αεροπορίας.

Στην ίδια χώρα μπορούσαν να εκπαιδευτούν ταχύρρυθμα για απόκτηση πτυχίου navigator ή observer, σε πολεμική περίοδο, έφεδροι του Στρατού ή τεχνίτες (ιδιώτες) που είχαν συναφή κατάρτιση, θάρρος και τόλμη. Αυτή η πρώτη αποστολή Ελλήνων Στρατιωτικών στο εξωτερικό για να μελετήσουν τεχνικά και πτητικά προβλήματα, αντικατόπτριζε το όραμα της επίσημης Πολιτείας, που στόχευε στην οργάνωση της Αεροπορίας μας, όχι πια με αυθαίρετες και ανεύθυνες ενέργειες μεμονωμένων ατόμων, αλλά με συστηματική αεροπορική εκπαίδευση. Η 13η Μαΐου 1912 αποτελεί ορόσημο για την ιστορία της Πολεμικής Αεροπορίας, καθότι είναι η ημέρα που ο Δημήτριος Καμπέρος (εικόνα 2) πρωτοπέταξε στην Ελλάδα με στρατιωτικό αεροσκάφος (Henry Farman III). Διέγραψε κύκλους άνωθεν του χώρου απογείωσης στο Παλαιό Φάληρο Αττικής, εκεί που σήμερα είναι η Διεύθυνση Ιστορίας του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας (ΓΕΑ).

Το 1912 πραγματοποιήθηκε η πρώτη επίσημη στρατιωτική πτήση στην Ελλάδα από τον Δημήτριο Καμπέρο (1883 – 1942).

Η παράδοση της αгаστής συνεργασίας των 2 συμμαχικών χωρών Ελλάδας και Γαλλίας συνεχίζεται στη σύγχρονη εποχή, με τους Έλληνες Ιπταμένους και Τεχνικούς να εκπαιδεύονται σήμερα στα γαλλικά μαχητικά Rafale, ακολουθώντας ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά πρότυπα. Η γαλλική επίδραση υπήρξε καταλυτική για τη δημιουργία της ελληνικής αεροπορικής ισχύος, θεμελιώνοντας τη δομή της εκπαίδευσης από τα πρώτα της βήματα.